

อุตสาหกรรมอัญมณี 2546

โดย นางวรรณฯ ส่งศิริ

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ เป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำของแร่รัตนชาติ และโลหะมีค่า แม้ปัจจุบันประเทศไทยจะมีการทำเหมืองพลอยเพียง 2 ราย ในจังหวัดกาญจนบุรี และมีผลผลิตในปี 2546 ประมาณ 143,000 กรัม โดยที่สถานภาพของไทยเป็นตลาดการค้าพลอยที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีเทคโนโลยีในการเพิ่มคุณค่าวัตถุดิบ และความเชี่ยวชาญในการเจียรระโน วัตุดิบจากทวีปอเมริกา ออสเตรเลีย เอเชีย และออสเตรเลีย อาทิ แซปไฟร์ มรกต บุษราคัม ถูกนำเข้าประเทศในแต่ละปีมีมูลค่ากว่า 4,000 ล้านบาท และส่งออกด้วยมูลค่าเพิ่มขึ้นอีกกว่าเท่าตัว ทำให้อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทยมีความได้เปรียบและยังมีศักยภาพในการผลิตเพื่อการส่งออก เพื่อให้ภาพรวมสถานการณ์อุตสาหกรรมอัญมณีปี 2546 จากการประมวลข้อมูลและติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับแหล่งแร่รัตนชาติ ผลผลิต การค้า การนำเข้า การส่งออก ตลาดอัญมณีและเครื่องประดับของไทย รวมทั้งเรียบเรียงข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับของตลาดที่มีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทย โดยเฉพาะในตลาดสหรัฐ และตลาดญี่ปุ่น ซึ่งไทยยังมีความสามารถในการแข่งขันสำหรับสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ จะเป็นข้อมูลสนับสนุนการวางแผนสำหรับผู้ประกอบการรายย่อยและผู้สนใจต่อไป

บทนำ

อัญมณีและเครื่องประดับ เป็นสินค้าส่งออกซึ่งมีมูลค่าติดอันดับ 1 ใน 10 ลำดับแรก ของสินค้าส่งออกของไทย ปี 2546 เป็นปีแรกที่มูลค่าการส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ ก้าวขึ้นสู่หลักแสนล้านบาท ทั้งยังมีแนวโน้มการเติบโตอย่างต่อเนื่อง เพราะภาครัฐได้จัดให้อุตสาหกรรม อัญมณีและเครื่องประดับเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งในห้ากลุ่มหลักซึ่งได้รับสิทธิพิเศษจากการส่งเสริม การลงทุน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ซึ่งสนับสนุนโครงการกรุงเทพฯเมืองแฟชั่น คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ) ได้เพิ่มสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรขาเข้าแก่ผู้ประกอบการ ที่เข้าไปลงทุนในนิคมอัญธานี (Gemopolis) โดยได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 8 ปี และ ยกเว้นอากรนำเข้าเครื่องจักร เป็นการสร้างบรรยากาศการลงทุนและดึงดูดนักลงทุน โดยมีเป้าหมาย การลงทุนในนิคมอัญธานีมูลค่าปีละ 10,000 ล้านบาท และคาดว่ามูลค่าการส่งออกจะเพิ่มถึง 1.2 แสนล้านบาท ในปีนี้

อุตสาหกรรมอัญมณี 2546

ภาพรวมอัญมณีของโลก อุตสาหกรรมอัญมณีของโลกแบ่งเป็นส่วนสำคัญสองภาค คือ การทำเหมืองและการตลาดอัญมณีเพชร และการผลิตและการขายอัญมณีพลอยสี เพชร ดำเนินการโดยกลุ่มบริษัททำเหมืองเพชรสองสามราย มีการบริหารและจัดการด้านปริมาณและคุณภาพให้เป็นไปตามความต้องการของตลาดจากการดำเนินงานของ บริษัท De Beers ผ่านทาง Diamond Trading Co (DTC) ส่วนพลอยสีต่างจากเพชร มีการผลิตแบบดั้งเดิม ขนาดเล็ก ต้นทุนการดำเนินงานต่ำกว่าผู้ผลิตไม่กี่ราย ราคาขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้บริโภค รวมทั้งอุปทานในตลาด

ผลผลิตเพชร ในปี 2545 มีการผลิตเพชร ปริมาณรวม 132 ล้านกะรัต เพชร คุณภาพอัญมณีปริมาณ 76.5 ล้านกะรัต และคุณภาพอุตสาหกรรมปริมาณ 55.2 ล้านกะรัต ผลผลิตส่วนใหญ่อยู่ในภูมิภาคต่างๆ กล่าวคือ

แอฟริกา	:	แองโกลา บอสวานา คองโก นามิเบีย และแอฟริกาใต้
เอเชีย	:	ไซบีเรียทางเหนือ และยาคูเทียในรัสเซีย
ออสเตรเลีย	:	
อเมริกาเหนือ	:	แคนาดา
อเมริกาใต้	:	บราซิล และเวเนซุเอลา

ออสเตรเลียมีผลผลิตเพชรในเชิงปริมาณทั้งเพชรที่มีคุณภาพอัญมณี และคุณภาพ อุตสาหกรรม ส่วนบอสวานาเป็นผู้ผลิตเพชรรายใหญ่ทั้งในเชิงมูลค่าและปริมาณ จากรายงานของ De Beers กล่าวว่า มีการขายเพชรดิบเป็นมูลค่า 5.15 พันล้านเหรียญเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 จากปี 2544 ซึ่งมีมูลค่า 4.45 พันล้านเหรียญ ขณะที่สต็อกเพชรลดลง มูลค่าเกือบ 1 พันล้านเหรียญ และบริษัท De Beers มีรายได้สุทธิเป็นจำนวน 434 ล้านดอลลาร์ ลดลงจากปีก่อนซึ่งมีรายได้สุทธิ 492 ล้านดอลลาร์

จากรายงานของ Antwerp High Council กล่าวว่า การค้าเพชรโดยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.8 เป็นมูลค่า 26.3 พันล้านเหรียญ โดยเป็นการผสมผสานระหว่างการเพิ่มขึ้นของการค้าเพชรดิบ ร้อยละ 18.9 และเพชรเจียรไนร้อยละ 10.7 โดยสหรัฐฯ ยังเป็นตลาดสำคัญของเพชรเจียรไน จากเบลเยียม มีมูลค่าถึง 2.28 พันล้านเหรียญ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13 ในปี 2545

ผลผลิตอัญมณี (นอกเหนือจากเพชร) ประมาณว่ามีมูลค่า 2 พันล้านเหรียญต่อปี เหมืองพลอยส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก ต้นทุนต่ำ กระจุกกระจายไปในท้องถิ่นที่ห่างไกลในประเทศ กำลังพัฒนา ประเทศที่เป็นแหล่งแร่อัญมณีสำคัญ ได้แก่ : -

แอฟริกา	:	อะความารีน เบริล มรกต คุณไซต์ ลาพิส ลาซูลี ทับทิม และ ทัวร์มาลีน
ออสเตรเลีย	:	เบริล โอปอล และแซปไฟร์
บราซิล	:	อะเกต อะเมทิสต์ เบริล ทับทิม แซปไฟร์ โทแพซและทัวร์มาลีน

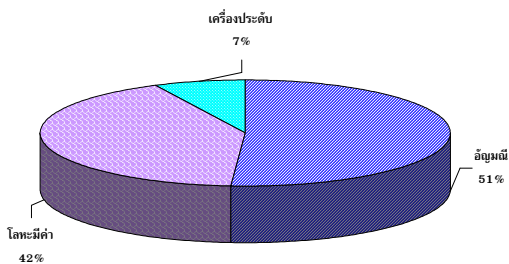
พม่า	: เบริล หยก ทับทิม แซปไฟร์ และโทแพซ
โคลัมเบีย	: เบริล มรกต และแซปไฟร์
เคนยา	: เบริล โกเมน และแซปไฟร์
มาดากัสการ์	: เบริล ควอร์ตซ์สีชมพู แซปไฟร์และทัวร์มาลีน
เม็กซิโก	: อะเกต โอปอล และโทแพซ
ศรีลังกา	: เบริล ทับทิม แซปไฟร์ และโทแพซ
แทนซาเนีย	: โกเมน ทับทิม แซปไฟร์ แทนซาไนต์ และทัวร์มาลีน
แซมเบีย	: อะเมทิสต์ และเบริล

ในปี 2545 สมาคมผู้ค้าอัญมณีของสหรัฐอเมริกา (American Gem Trade Associate) ได้ประกาศให้แทนซาไนต์ เป็นพลอยประจำเดือนธันวาคม เช่นเดียวกับเทอร์ควอยส์ และเพทาย สีของแทนซาไนต์ผสมกันระหว่างสีน้ำเงินและสีแดงเป็นพลอยที่มีความสวยงามมากชนิดหนึ่ง แทนซาไนต์เกือบทั้งหมดจะผ่านกระบวนการเผาผลายหรือหุงผลอย (heat treatment) เพื่อไล่ตำหนิเส้นไหมทำให้พลอยใสสะอาดขึ้น และจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำเงิน แหล่งแทนซาไนต์ที่มีชื่อเสียงอยู่ระหว่างเมือง Moshi และเมือง Arusha ในแทนซาเนีย และกำลังเป็นที่นิยมของผู้บริโภคทำให้ความต้องการแทนซาไนต์เพิ่มขึ้นด้วย

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทย ในปี 2546 อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับมีมูลค่าการค้าสูงถึง 195,712 ล้านบาท จากการนำเข้าอัญมณี โลหะมีค่าและเครื่องประดับมูลค่า 91,176 ล้านบาท มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 1.4 จากปีก่อน ซึ่งมีมูลค่า 89,919 ล้านบาท สินค้าที่มีอัตราส่วนการขยายตัวอย่างเด่นชัด ได้แก่ ไข่มุก เงิน แพลทินัม และเครื่องประดับ มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นตั้งแต่ร้อยละ 33-157 โดยกลุ่มอัญมณีมีส่วนแบ่งร้อยละ 51 โลหะมีค่า ร้อยละ 42 และเครื่องประดับร้อยละ 7 ส่วนการส่งออกมีมูลค่า 104,537 ล้านบาท มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 จากปี 2545 ซึ่งมีมูลค่าส่งออก 92,981 ล้านบาท โดยกลุ่มโลหะมีค่ามีการขยายตัวสูงสุดร้อยละ 61 รองลงมาเป็นเครื่องประดับมีการขยายตัวร้อยละ 8

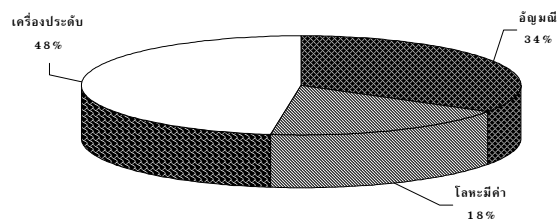
การนำเข้า

ปี 2546

การส่งออก

ปี 2546

สถิติการนำเข้าอัญมณี โลหะมีค่า และเครื่องประดับของไทย
ปี 2545 และ ปี 2546

ประเภท	2545		2546		เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
	มูลค่า (บาท)	สัดส่วน	มูลค่า (บาท)	สัดส่วน	
● อัญมณี					
- ไข่มุก	471,598,910	0.52	1,213,691,616	1.33	157.36
- เพชร	39,114,624,173	43.5	39,883,935,704	43.74	1.97
- รัตนชาติและกึ่งรัตนชาติ	4,251,204,917	4.73	4,192,161,264	4.6	-1.39
- อัญมณีสังเคราะห์	1,361,764,300	1.51	1,105,561,616	1.21	-18.81
- ฝุ่นหรือผงของรัตนชาติ หรือกึ่งรัตนชาติ	98,507,674	0.11	95,916,127	0.11	-2.63
รวม	45,297,699,974	50.38	46,491,266,327	50.99	2.63
● โลหะมีค่า	38,480,614,634	42.79	38,146,013,469	41.84	-0.87
● เครื่องประดับ	6,140,374,219	6.83	6,538,410,392	7.17	6.48
รวมทั้งหมด	89,918,688,827	100	91,175,690,188	100	1.40

สถิติการส่งออกอัญมณี โลหะมีค่า และเครื่องประดับของไทย
ปี 2545 และ ปี 2546

ประเภท	2545		2546		เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
	มูลค่า (บาท)	สัดส่วน	มูลค่า (บาท)	สัดส่วน	
● อัญมณี					
- ไข่มุก	130,820,075	0.14	499,646,414	0.48	281.93
- เพชร	25,305,356,544	27.22	26,528,964,763	25.38	4.84
- รัตนชาติและกึ่งรัตนชาติ	8,954,429,050	9.63	7,846,636,953	7.51	-12.37
- อัญมณีสังเคราะห์	596,583,886	0.64	497,843,720	0.48	-16.55
- ฝุ่นหรือผงของรัตนชาติ หรือกึ่งรัตนชาติ	13,529,067	0.01	10,855,877	0.01	-1 9.76
รวม	35,000,718,622	37.64	35,383,947,727	33.85	1.09
● โลหะมีค่า	11,976,679,533	12.88	19,328,845,491	18.49	61.39
● เครื่องประดับ	46,003,185,216	49.48	49,823,796,118	47.66	8.31
รวมทั้งหมด	92,980,583,371	100	104,536,589,336	100	12.43

ที่มา : สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ

การผลิตพลอยสีของไทย ในช่วง 5 ปี (2542-2546) จังหวัดกาญจนบุรี เป็นเพียงจังหวัดเดียวที่ยังมีการทำเหมืองพลอย ผลผลิตพลอยส่วนใหญ่ ได้แก่ พลอยแซปไฟร์ มีผลผลิตเฉลี่ยปีละ 220,000 กรัม โดยมีผลผลิตสูงสุดเมื่อปี 2545 เป็นจำนวน 320,000 กรัม และผลผลิตน้อยที่สุดในปี 2546 มีผลผลิตเพียง 140,000 กรัม ผลผลิตทั้งหมดใช้บริโภคภายในประเทศ

การผลิต	2542	2543	2544	2545	2546
พลอยแซปไฟร์	253,345	185,600	214,160	319,450	143,128

รัตนชาติและกึ่งรัตนชาติ สินค้าในกลุ่มนี้เป็นพลอยสีชนิดต่างๆ ที่ไทยมีศักยภาพในการแข่งขัน พลอยเนื้อแข็งประกอบด้วย ทับทิม แซปไฟร์ และมรกต มีมูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 12 ส่วนพลอยเนื้ออ่อน มูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 19 โดยในปี 2546 การส่งออกพลอยสีมีมูลค่า 7,857 ล้านบาท เปรียบเทียบกับปี 2545 ซึ่งมีมูลค่า 8,968 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 12 ส่วนการนำเข้าพลอยสีจากต่างประเทศ มูลค่า 4,288 ล้านบาท เป็นมูลค่าใกล้เคียงกับปี 2545 ซึ่งมีการนำเข้าพลอยสีมูลค่า 4,350 ล้านบาท

อย่างไรก็ดีการที่รัฐบาลยกเลิกการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มอัญมณีที่นำเข้ามาผลิตเครื่องประดับเพื่อการส่งออก ได้ส่งผลดีต่อการส่งออกเครื่องประดับแท้ ทำให้มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นจาก 42,325 ล้านบาท ในปี 2545 เป็นมูลค่า 45,804 ล้านบาท ในปี 2546 คิดเป็นอัตราการขยายตัวร้อยละ 8 ประกอบกับกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนปรับลดอัตราภาษีนำเข้าเครื่องประดับทองคำเหลือร้อยละ 5 ตามข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน ย่อมส่งผลให้การผลิตและการส่งออกเครื่องประดับทองคำของไทยมีโอกาสขยายตัวในตลาดอาเซียนได้มากขึ้น

นอกจากนี้ภาครัฐโดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้อนุมัติสิทธิประโยชน์ ให้แก่ผู้ประกอบการที่เข้าไปลงทุนในนิคมอัญมณี(Gemology) เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มของอุตสาหกรรมตามนโยบายของรัฐบาล โดยยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 8 ปี ซึ่งจะสามารถดึงดูดนักลงทุนเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเพิ่มขึ้น และทำให้อุตสาหกรรมขยายตัว ปัจจุบันมีผู้ประกอบการในนิคมอัญมณีรวม 37 ราย และคาดว่าจะมีผู้ลงทุนเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 โดยมีเป้าหมายอีก 4 ปี จะมีส่วนแบ่งตลาดประมาณร้อยละ 30 ของมูลค่าตลาดอัญมณี

ตลาดอัญมณี โลหะมีค่า และเครื่องประดับของไทย

ตลาดอัญมณีทำลำดับแรกซึ่งนำเข้าอัญมณี และเครื่องประดับจากไทยคิดเป็นสัดส่วนเกือบร้อยละ 70 ได้แก่ สหรัฐฯ สวิตเซอร์แลนด์ อิสราเอล เบลเยียม และสหราชอาณาจักร มีมูลค่าการนำเข้ารวม 71,346 ล้านบาท ในปี 2546 จากปริมาณการส่งออกของไทยทั้งสิ้นมูลค่า 104,537 ล้านบาท นับเป็นปีแรกที่มีมูลค่าการส่งออกอัญมณีผ่านระดับแสนล้านบาท ตลาดสหรัฐฯ ยังมีการนำเข้าสูงสุด มูลค่า 25,628 ล้านบาท มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.9 แต่สัดส่วนตลาดลดลงจากปี 2545 ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 25.3 ลดลงเหลือร้อยละ 24.5 ในปี 2546 รองลงมา

เป็นตลาดสวิสเซอร์แลนด์ ซึ่งมีอัตราการขยายตัวสูงสุด จากร้อยละ 1.4 ในปี 2544 เพิ่มเป็นสามเท่าตัวในปี 2545 และเพิ่มเป็นร้อยละ 65.5 ในปี 2546 ด้วยมูลค่า 15,175 ล้านบาท สูงกว่าปีก่อนหน้า ซึ่งมีมูลค่า 9,167 ล้านบาท ส่วนตลาดที่ขยายตัวรองลงมาได้แก่ ฮองกง สหราชอาณาจักร และเบลเยียม มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 25, 20.8 และ 10.4 ตามลำดับ สำหรับตลาดอิสราเอล หดตัวร้อยละ 1.9 จากปี 2545 มีมูลค่านำเข้าอัญมณีและเครื่องประดับจากไทย 14,713 ล้านบาท นับเป็นตลาดใหญ่ลำดับที่ 3 ของไทย

ตลาดอัญมณี โลหะมีค่า และเครื่องประดับของไทย 10 อันดับแรก

ปี 2545 และ 2546

ลำดับที่	ประเทศ	2545		2546		เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
		มูลค่า (บาท)	สัดส่วน	มูลค่า (บาท)	สัดส่วน	
1	สหรัฐอเมริกา	23,534,029,190	25.31	25,628,101,956	24.52	8.90
2	สวิตเซอร์แลนด์	9,167,473,040	9.86	15,175,407,289	14.52	65.54
3	อิสราเอล	14,998,642,775	16.13	14,713,496,824	14.07	-1.90
4	เบลเยียม	9,337,063,775	10.04	10,309,978,998	9.86	10.42
5	สหราชอาณาจักร	4,567,300,813	4.91	5,518,887,254	5.28	20.83
6	ฮองกง	4,385,512,723	4.72	5,501,887,254	5.26	25.46
7	ญี่ปุ่น	5,214,109,315	5.61	4,906,051,331	4.69	-5.91
8	เยอรมนี	3,874,905,420	4.17	4,239,655,845	4.06	9.41
9	ออสเตรเลีย	3,570,425,312	3.84	3,468,986,292	3.32	-2.84
10	ฝรั่งเศส	2,370,590,714	2.55	2,424,341,110	2.32	2.27
	อื่นๆ	11,960,530,294	12.86	12,649,820,470	12.10	5.76
	รวมทั้งหมด	92,980,583,371	100.00	104,536,589,336	100.00	12.43

ที่มา : สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ

การนำเข้าอัญมณี โลหะมีค่าและเครื่องประดับ แหล่งนำเข้าอัญมณีและเครื่องประดับของไทย 5 ลำดับแรก ได้แก่ อิสราเอล ออสเตรเลีย ฮองกง อินเดีย และสหรัฐฯ โดยในปี 2546 มีมูลค่าการนำเข้า 91,176 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 1.4 เมื่อเทียบกับปี 2545 ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้า 89,919 ล้านบาท ประเทศคู่ค้าที่ไทยมีมูลค่านำเข้าลดลงที่สำคัญได้แก่ ออสเตรเลีย (-21.3 %) สหรัฐฯ (-43.4 %) สวิตเซอร์แลนด์ (-16.33 %) และอินเดีย (-4.3 %) ประเทศคู่ค้าที่ไทยนำเข้าขยายตัวได้แก่ จีน (85.35 %) ฮองกง (38.25 %) เยอรมนี (31.13 %) และเบลเยียม (11.47 %) ส่วนประเทศคู่ค้าใหม่ ที่ไทยนำเข้าอัญมณีที่นำจับตา คือ ประเทศบอตสวานา โดยไทยนำเข้าอัญมณีมีมูลค่าสูงถึง 3,185 ล้านบาท คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดถึง 3.49

สถิติการนำเข้าอัญมณี โลหะมีค่า และเครื่องประดับของไทย 10 อันดับแรก
ปี 2545 และ ปี 2546

ลำดับที่	ประเทศ	2545		2546		เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
		มูลค่า (บาท)	สัดส่วน	มูลค่า (บาท)	สัดส่วน	
1	อิสราเอล	14,832,498,748	16.50	15,223,714,388	16.70	2.64
2	ออสเตรเลีย	15,769,356,102	17.54	12,415,939,442	13.62	-21.27
3	ฮ่องกง	6,787,515,964	7.55	9,383,906,705	10.29	38.25
4	อินเดีย	8,996,082,351	10.00	8,610,585,529	9.44	-4.29
5	สหรัฐอเมริกา	9,602,180,657	10.68	5,433,160,374	5.96	-43.42
6	เบลเยียม	4,689,237,811	5.21	5,227,178,202	5.73	11.47
7	สวิตเซอร์แลนด์	5,741,546,009	6.39	4,804,162,623	5.27	-16.33
8	จีน	2,571,950,505	2.86	4,767,217,181	5.23	85.35
9	บอตสวานา	0	0.00	3,185,147,948	3.49	-
10	เยอรมนี	2,202,026,874	2.45	2,887,485,671	3.17	31.13
	อื่นๆ	18,726,293,806	20.83	19,237,192,124	21.10	2.73
	รวมทั้งหมด	89,918,688,827	100.00	91,175,690,188	100.00	1.40

ที่มา : สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ

มูลค่าการนำเข้าและส่งออกรัตนชาติและกึ่งรัตนชาติ ปี 2545 และปี 2546

HS-Code	ผลิตภัณฑ์	การนำเข้า			การส่งออก		
		2545	2546	อัตรายายตัว	2545	2546	อัตรายายตัว
710310	รัตนชาติที่ไม่ได้ ตกแต่ง	546	668	22.34	580	886	52.76
710391	ทับทิม	375	349	-6.93	2,387	1,805	-24.38
	แซปไฟร์	571	567	-0.7	2,918	2,476	-15.15
	มรกต (ตกแต่งแล้ว)	603	415	-31.18	280	221	-21.07
710399	รัตนชาติอื่นๆ (ตกแต่งแล้ว)	2,156	2,194	1.76	2,789	2,459	-11.83
	รวมทั้งหมด	4,251	4,193	-1.36	8,954	7,847	-12.36

ที่มา : กรมศุลกากร

อัญมณีและรัตนชาติของสหรัฐฯ

พลอยหลากหลายชนิดที่มีการผลิตในสหรัฐฯ ส่วนใหญ่มาจากแหล่งแร่ขนาดเล็ก เมื่อเทียบกับการทำเหมืองชนิดอื่น ๆ การทำเหมืองพลอยในปัจจุบันดำเนินการโดยผู้ประกอบการรายย่อย เช่น นักสะสม สมาคมพลอย และคนทำงานอดิเรก มากกว่าจะเป็นองค์กรธุรกิจ

ผู้ผลิตพลอยในสหรัฐฯ ส่วนใหญ่ทำเป็นธุรกิจขนาดเล็ก กระจุกกระจายไปทั่ว ธุรกิจเหล่านี้จะมีคนงาน 2-3 คน ประมาณว่ามีการจ้างงานในธุรกิจนี้ ระดับ 1,000-1,500 คน จำนวนเหมืองเปิดการเปลี่ยนแปลงไปทุกปี เนื่องจากความไม่แน่นอนในการพบแหล่งและการหาตลาดสำหรับพลอยคุณภาพต่ำ จึงยากต่อการได้เงินทุน เพื่อพัฒนาแหล่งแร่ ผลผลิตอัญมณี (natural gemstones) ในสหรัฐฯ ซึ่งรวมถึงวัตถุดิบที่หายาก (อำพัน, ไข่มุก และไม้กลายเป็นหิน) ในปี 2546 มีมูลค่าลดลงร้อยละ 13 พลอยที่มีการผลิตได้แก่ อะเกต (agates) เบริล (beryl) โกเมน (garnet) หยก (jade) โมรา (jasper) โอปอล แซปไฟร์ โทแพซ ทัวร์มา린 เทอร์คอยส์ และอื่น ๆ ร้อยละ 80 ของผลผลิต มาจากรัฐเทนเนสซี อริโซนา โอเรกอน แคลิฟอร์เนีย อาร์แคนซอ เนวาดา ไอดาโฮ และมอนทานา ขณะที่การผลิตอัญมณีเทียม มีผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 88 โดยเฉพาะผลผลิตมอยส์ซอไนต์ (moissanite)

ตลาดอัญมณีในประเทศ ปี 2546 คาดว่ามีมูลค่าถึง 788 ล้านดอลลาร์ โดยสหรัฐฯ ยังเป็นผู้บริโภครายใหญ่ของโลก ที่ครองตลาดในทศวรรษนี้ ส่วนผลผลิตในปี 2545 มีมูลค่า 12.6 ล้านดอลลาร์ และลดลงเหลือ 10.9 ล้านดอลลาร์ในปี 2546 หรือลดลงร้อยละ 13.5 โดยในรอบ 5 ปี นี้ มูลค่าการผลิตอัญมณีเฉลี่ยปีละ 14.4 ล้านดอลลาร์ แต่มูลค่าการผลิตลดลงจาก 17.2 ล้านดอลลาร์ ในปี 2543 เหลือ 15.1 ล้านดอลลาร์ 12.6 ล้านดอลลาร์ และ 10.9 ล้านดอลลาร์ ตามลำดับ โดยมีอัตราการหดตัวถึงร้อยละ 8.9

นอกจากอัญมณี (natural gemstone) สหรัฐยังผลิตอัญมณีสังเคราะห์ (synthetic Gemstone) และอัญมณีเลียนแบบ (gemstone simulants) โดยอัญมณีสังเคราะห์จะมีคุณสมบัติทางเคมี ทางแสง และคุณสมบัติทางกายภาพเช่นเดียวกับอัญมณีที่มาจากธรรมชาติ ส่วนอัญมณีเลียนแบบจะมีคุณลักษณะเหมือนอัญมณีจากธรรมชาติ แต่คุณสมบัติอื่น ๆ ต่างกัน อัญมณีสังเคราะห์ที่ผลิตในสหรัฐฯ จะเป็นจำพวก อเล็กซานไดรต์ เซอร์โคเนีย (cubic zirconia) เพชร มรกต มอยส์ซอไนต์ ทับทิม แซปไฟร์ และเทอร์คอยส์ (มูลนการะเวก) ซึ่งมีผลผลิตอัญมณีสังเคราะห์ในปี 2545 มีมูลค่ากว่า 18.1 ล้านดอลลาร์ ส่วนอัญมณีเลียนแบบ คาดว่าจะมีมูลค่าผลผลิตมากกว่า 100 ล้านดอลลาร์ โดยมีบริษัทใหญ่ 6 แห่งในรัฐต่างๆ ได้แก่ รัฐอริโซนา แคลิฟอร์เนีย ฟลอริดา มิชิแกน นิวยอร์ก และนอร์ทแคโรไลนา เป็นแหล่งผลิตอัญมณีสังเคราะห์

การผลิต การนำเข้า และการส่งออกอัญมณีของสหรัฐฯ

การนำเข้าอัญมณี ตลาดอัญมณีของสหรัฐฯ มีมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 11.94 พันล้านเหรียญ มูลค่าการนำเข้าปี 2546 จำนวน 11.8 พันล้านเหรียญ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 8.5 ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าจำนวน 12.9 พันล้านเหรียญ

หน่วย : ล้านเหรียญ

	2543	2544	2545	2546*
ผลผลิต (มูลค่า : ล้านเหรียญฯ)				
อัญมณี (Natural Gemstone)	17.2	15.1	12.6	10.9
อัญมณีสังเคราะห์	37.1	24.7	18.1	33.9
การนำเข้า	1,900	11,400	12,900	11,800
การส่งออก	4,330	4,330	4,700	5,070

ที่มา : U.S. Geological Survey

* ตัวเลขประมาณการ

แหล่งนำเข้าอัญมณีของสหรัฐฯ ในช่วง 5 ปี 2542-2546 สหรัฐนำเข้าอัญมณีจากประเทศต่างๆ กล่าวคือ อิสราเอล อินเดีย เบลเยียม และอื่นๆ โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 42, 21, 19, และ 18 ของมูลค่าการนำเข้า รวมตามลำดับ ทั้งนี้การนำเข้าเพชรมีมูลค่าคิดเป็นร้อยละ 94 ของมูลค่าการนำเข้าอัญมณีของสหรัฐฯ

การส่งออกอัญมณี อัญมณีส่งออกจากสหรัฐฯ มีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 4.4 พันล้านเหรียญ โดยมูลค่าการส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกปี จากมูลค่า 3.6 พันล้านเหรียญในปี 2542 เพิ่มขึ้นเป็น 5 พันล้านเหรียญในปี 2546 คิดเป็นอัตราการขยายตัว ร้อยละ 9 ต่อปี

การบริโภค แม้ว่าสหรัฐฯ จะมีผลผลิตอัญมณีเป็นจำนวนน้อยมาก แต่สหรัฐฯ ก็เป็นผู้บริโภคในตลาดอัญมณี ประมาณว่าตลาดอัญมณีของสหรัฐฯ คิดเป็นอัตราส่วนมากกว่าร้อยละ 35 ของปริมาณความต้องการอัญมณีในตลาดโลก ปี 2545 โดยคาดว่าตลาดอัญมณีของสหรัฐฯ มีมูลค่ากว่า 12.1 พันล้านเหรียญ และเป็นตลาดพลอยประมาณ 788 ล้านเหรียญ ซึ่งจากการสำรวจผู้บริโภค ปรากฏว่า ลิบอันดับพลอยสี (colored stoned) ทับทิม มรกต แทนซาไนต์ อะเมทิส โทเมน มุก โอปอล เพริidot และโทแพซ ผู้ค้าปลีกร้อยละ 27 กล่าวว่าการขายลดลงในปี 2545 ส่วนมูลค่าตลาดเพชรของสหรัฐฯเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 จากปี 2544 เป็นมูลค่า 27.4 พันล้านเหรียญ ย่อมหมายถึงตลาดสหรัฐฯ มีมูลค่ากึ่งหนึ่งของการค้าเพชรของโลก

การค้าต่างประเทศ ในช่วงปี 2545 การค้าอัญมณีของสหรัฐฯ กับประเทศต่างๆ มีมูลค่า 17.3 พันล้านเหรียญ เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 จากปีก่อนหน้า โดยเพชรมีมูลค่าคิดเป็นร้อยละ 96 ของการค้าอัญมณีทั้งหมด สหรัฐฯ ส่งออกและส่งออกไปขายต่อ (reexport) เพชร ไปยังประเทศต่างๆ รวม 73 ประเทศ ขณะที่นำเข้าอัญมณีทุกชนิดจาก 114 ประเทศ การค้าเพชรเจียรไนแล้ว เพิ่มร้อยละ 15 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และสหรัฐฯ ยังคงเป็นผู้นำเข้า

เพชรของโลก รวมทั้งยังเป็นศูนย์กลางการขนส่งผ่านเพชรและเป็นตลาดเพชรที่ใหญ่ที่สุดของโลก การค้าอัญมณีสังเคราะห์เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 จากปีก่อนหน้า โดยมีการนำเข้าจากประเทศ ออสเตรเลีย จีน เยอรมนี ฮ็องกง สวิสเซอร์แลนด์ และไทย คิดเป็นร้อยละ 87 ของมูลค่าการนำเข้ารวม

อัตรากำหนดนำเข้าอัญมณีของสหรัฐฯ

พิกัด	รายการ	อัตรากำหนด*
7102.31.0000	Diamond, unworked or sawn	Free
7103.10.2000	Precious stones, unworked	Free
7103.10.4000	Precious stones, simply sawn	10.5 % ad val.
7103.91.0010	Rubies, Cut	Free
7103.91.0020	Sapphires, Cut	Free
7103.91.0030	Emeralds, Cut	Free
7103.99.1000	Other precious, Cut but not set	Free
7103.99.5000	Other precious stones	10.5 % ad val.

* Normal Trade Relation

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2546

อัญมณีและรัตนชาติของญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นนำเข้าอัญมณีและเครื่องประดับ โดยจำแนกเป็น เพชร รัตนชาติประเภท ทับทิม แซปไฟร์ มรกต (พิกัด 7,103.91) กิ่งรัตนชาติ (พิกัด 7,103.99) ไข่มุก (Pearl) และเครื่องประดับแท้ (ทองคำ เงิน และแพลทินัม) มีมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 273,000 ล้านบาท (ปี 2541-2545) เพชร มีมูลค่าการนำเข้าสูงกว่าหนึ่งในช่วง 3 ปีแรก และลดลงในช่วงสองปีหลัง ขณะที่เครื่องประดับแท้มีมูลค่าการนำเข้าในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นโดยลำดับ จากร้อยละ 37.8 ในปี 2541 เป็นร้อยละ 48.5 ในปี 2545 เป็นมูลค่า 135,000 ล้านบาท และเพชร มีมูลค่านำเข้า 118,000 ล้านบาท เครื่องประดับแท้ซึ่งทำด้วยทองคำ เงิน และแพลทินัม มีแนวโน้มขยายตัวในตลาดอัญมณีของญี่ปุ่นเกือบร้อยละ 10 ของมูลค่าการนำเข้าเครื่องประดับแท้ โดยมีแหล่งนำเข้าจาก อิตาลี สหรัฐฯ ฝรั่งเศส และไทย ส่วนการนำเข้ารัตนชาติ และกิ่งรัตนชาติ ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดประมาณร้อยละ 8 ของมูลค่าการนำเข้าอัญมณีและเครื่องประดับของญี่ปุ่น แหล่งนำเข้าที่สำคัญได้แก่ ไทย ฮองกง อินเดีย และโคลัมเบีย โดยตลาดรัตนชาติของญี่ปุ่น ยังอยู่ในสภาพทรงตัว ไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในช่วง 5 ปี นี้

การนำเข้าอัญมณีและเครื่องประดับของญี่ปุ่น ปี 2541-2545

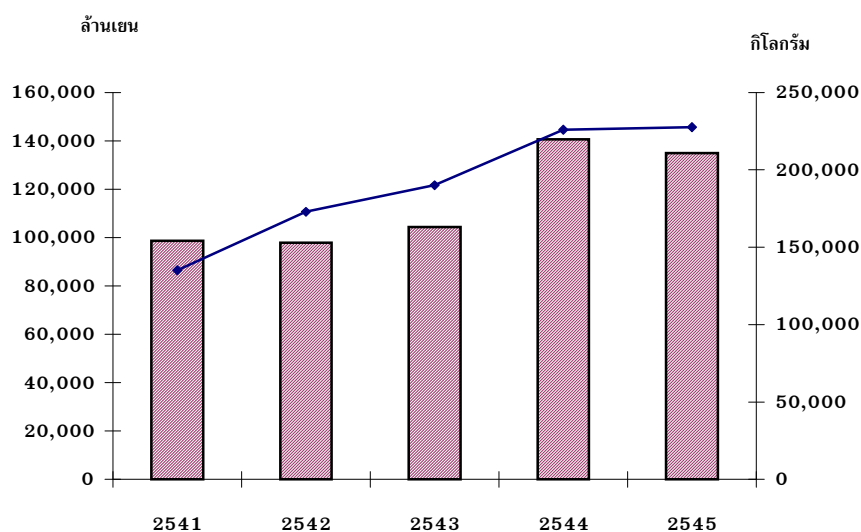
อัญมณีและเครื่องประดับ	2541	2542	2543	2544	2545
เครื่องประดับ					
มูลค่า	98,645	97,896	104,283	140,601	135,037
สัดส่วน	37.8	35.6	39.8	48.9	48.5
รัตนชาติ					
มูลค่า	20,845	23,896	22,604	21,951	21,252
สัดส่วน	8	8.7	8.6	7.6	7.6
เพชร					
มูลค่า	136,975	147,323	128,921	117,620	117,533
สัดส่วน	52.5	53.6	49.2	41.0	42.2
ไข่มุก					
มูลค่า	4,450	5,845	6,409	7,239	4,631
สัดส่วน	1.7	2.1	2.4	2.5	1.7
รวมมูลค่า (ล้านบาท)	260,915	274,963	262,217	287,411	278,453
สัดส่วน	100	100	100	100	100

ญี่ปุ่นนำเข้าเครื่องประดับแท้ ซึ่งทำจากทองคำ, เงิน และทองคำขาว) ในปี 2544 มีมูลค่าการนำเข้าสูงถึง 140.6 ล้านบาท มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 34.8 โดยราคาวัตถุดิบเพิ่มสูงขึ้นแต่ค่าเงินเยนอ่อนตัวลง มีปริมาณการนำเข้า 226 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.8 จากปีก่อน ส่วนปี 2545 มีปริมาณการนำเข้าเครื่องประดับแท้ 227.7 ตัน มูลค่าการนำเข้า 135 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 4 โดยเครื่องประดับทองคำมีมูลค่านำเข้าสูงสุด ส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าแฟชั่นจากอิตาลี

การนำเข้าเครื่องประดับแท้

อัญมณีและเครื่องประดับ	2541	2542	2543	2544	2545
เครื่องประดับทองคำ					
ปริมาณ (กิโลกรัม)	17,754	16,868	19,325	25,260	22,775
มูลค่า (ล้านบาท)	56,216	51,220	54,173	77,614	74,310
เครื่องประดับเงิน					
ปริมาณ (กิโลกรัม)	115,140	153,017	168,068	198,333	202,844
มูลค่า (ล้านบาท)	19,298	23,577	23,710	29,954	31,923
เครื่องประดับทองคำขาว					
ปริมาณ (กิโลกรัม)	2,284	2,999	2,719	2,328	2,036
มูลค่า (ล้านบาท)	23,130	23,099	26,400	33,032	28,804
รวม					
ปริมาณ (กิโลกรัม)	135,178	172,884	190,112	225,921	227,655
มูลค่า (ล้านบาท)	98,645	97,896	104,283	140,601	135,037

ที่มา : Japan Exports and Imports

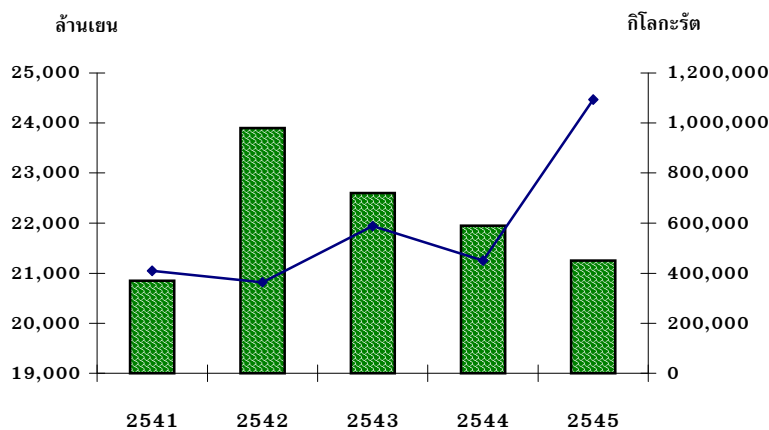
รัตนชาติ รัตนชาติซึ่งเป็นพลอยสีมีหลากชนิด จำแนกเป็นรัตนชาติ (Precious stones) ได้แก่ ทับทิม แซฟไฟร์ และมรกตพิกิต (7,103.91) และกึ่งรัตนชาติ (Semi precious stones) เป็นพลอยสีชนิดอื่นๆ (พิกิต 7,103.99) หลังจากเศรษฐกิจฟองสบู่แตก ปริมาณการนำเข้ารัตนชาติราคาแพงลดลงตามการใช้ภายในประเทศ ส่วนการนำเข้าพลอยสีประเภทอื่นๆ มีความผันผวนรุนแรง เมื่อแรงซื้อลดลง ผู้นำเข้าจะนำเข้าพลอยเนื้ออ่อนที่มีราคาต่ำกว่าจึงเป็นแรงกดดันให้ราคาพลอยสีต่ออะรัตลดลงอีก

ในปี 2545 การนำเข้าพลอยสีชนิดอื่น ๆ ซึ่งมีราคาต่ำลงมาก แต่มีปริมาณการนำเข้าเพิ่มสูงกว่าเท่าตัวจากปีก่อนหน้าในปี 2544 ปริมาณการนำเข้า 449,509 กิโลกรัม(Rct)*เพิ่มเป็น 1.09 ล้านกิโลกรัม ในปี 2545 คิดเป็นมูลค่า 11.8 พันล้านบาท ส่วนการนำเข้ารัตนชาติราคาสูงมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจาก 1,139 กิโลกรัม เป็น 1,368 กิโลกรัม มูลค่า 94.9 พันล้านบาท โดยมูลค่าการนำเข้ารัตนชาติและกึ่งรัตนชาติของญี่ปุ่นมีแนวโน้มลดลงนับตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา และในปี 2545 มูลค่าการนำเข้าลดลงร้อยละ 3.2

การนำเข้ารัตนชาติและกึ่งรัตนชาติ

อัญมณีและเครื่องประดับ	2541	2542	2543	2544	2545
รัตนชาติ					
ปริมาณ (กิโลกรัม)	1,817	1,969	2,129	1,139	9,489
มูลค่า (ล้านบาท)	9,743	11,633	10,132	9,327	11,763
กึ่งรัตนชาติ					
ปริมาณ (กิโลกรัม)	407,982	362,072	585,937	449,509	1,092,420
มูลค่า (ล้านบาท)	11,102	12,262	12,472	12,624	11,763
รวม					
ปริมาณ (กิโลกรัม)	409,799	364,040	588,066	450,647	1,093,788
มูลค่า (ล้านบาท)	20,845	23,896	22,604	21,951	21,252
เพชร					
ปริมาณ (กิโลกรัม)	2,479	3,078	2,711	2,542	2,619
มูลค่า (ล้านบาท)	136,975	147,323	128,921	117,620	117,533
ไข่มุก					
ปริมาณ (กิโลกรัม)	9,730	15,367	14,504	14,513	18,757
มูลค่า (ล้านบาท)	4,450	5,848	6,409	7,239	4,631

ที่มา : Japan Exports and Imports

* 200 มิลลิกรัม หรือ 0.2 กรัม = 1 กระรัต

แหล่งนำเข้าเครื่องประดับแท้และรัตนชาติ

ญี่ปุ่นนำเข้าเครื่องประดับแท้จากประเทศอิตาลี สหรัฐฯ ฝรั่งเศส และไทย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 67.5 ของปริมาณการนำเข้า และสัดส่วนร้อยละ 71.5 ของมูลค่าการนำเข้า โดยมีสัดส่วนการนำเข้าเครื่องประดับทองคำจากอิตาลีร้อยละ 30.9 ฝรั่งเศส 24.3 แพลทินัมจากสหรัฐฯ ร้อยละ 50.4 ส่วนเครื่องประดับเงินจากสหรัฐฯ ร้อยละ 41.6 ไทย 13.6 และฝรั่งเศส 12.2 โดยการนำเข้าจากฝรั่งเศส รวมถึงสินค้ามีหยั่ห้อย ซึ่งทำจากทองคำขาวและทองคำ ส่วนการนำเข้าในเชิงปริมาณ อาทิ เครื่องประดับเงินจากไทย เครื่องประดับราคาต่ำจากอินเดียและจีน ในทางตรงกันข้าม การนำเข้าจากสหรัฐฯและอิตาลีกลับลดน้อยลง หลังจากที่เพิ่มขึ้นเมื่อปีก่อนหน้า

การนำเข้าเครื่องประดับทองคำของญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นนำเข้าเครื่องประดับทองคำในรอบ 5 ปี (2541-2545) มีมูลค่ารวม 313.5 พันล้านเยน เฉลี่ยปีละ 62.7 พันล้านเยน โดยปี 2544 มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 43 จาก 54.2 พันล้านเยน เป็น 77.6 พันล้านเยน และในปี 2545 มีมูลค่าการนำเข้า 74.3 พันล้านเยน โดยอิตาลีและฝรั่งเศส เป็นแหล่งนำเข้าที่สำคัญ มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 30.9 และ 24.3 ตามลำดับ สำหรับประเทศไทยในปี 2545 มีส่วนแบ่งตลาดเป็นลำดับที่สามแซงหน้าฮ่องกง และสวิสเซอร์แลนด์ โดยมีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มจาก 5.59 พันล้านเยนในปี 2544 เป็น 5.64 พันล้านเยน จากปริมาณนำเข้า 1,834 กิโลกรัม เป็น 1,829 กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยต่อหน่วยอยู่ที่ 3,086 เยนต่อกรัม คาดว่าแนวโน้มตลาดทองคำของไทยในญี่ปุ่นจะขยายตัวเพิ่มขึ้น

แหล่งนำเข้าเครื่องประดับทองคำของญี่ปุ่น

ประเทศ	2541	2542	2543	2544		2545				ราคาเฉลี่ยต่อหน่วย
	ปริมาณ	ปริมาณ	ปริมาณ	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ		มูลค่า		
อิตาลี	7,443	6,755	7,678	10,253	23,292	9,013	39.6%	22,951	30.9%	2,546
ฝรั่งเศส	1,984	1,479	1,728	2,340	20,255	1,871	8.2%	18,042	24.3%	9,644
ไทย	1,217	872	1,365	1,834	5,598	1,829	8.0%	5,643	7.6%	3,086
เกาหลี	1,150	1,934	1,727	1,921	2,306	1,638	7.2%	1,846	2.5%	1,127
ฮ่องกง	1,032	1,153	1,252	1,724	5,679	1,581	6.9%	5,542	7.5%	3,505
อื่นๆ	4,927	4,674	5,575	7,189	20,485	6,843	30.0%	20,285	27.3%	2,964
รวม	17,754	16,868	19,325	25,260	77,614	22,775	100.0%	74,310	100.0%	3,263
สหภาพยุโรป	10,519	9,336	10,517	13,750	49,327	13,029	57.2%	45,904	61.8%	3,523

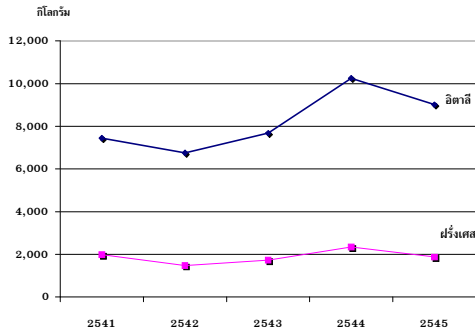
ปริมาณ : กิโลกรัม

ที่มา : Japan Exports and Imports

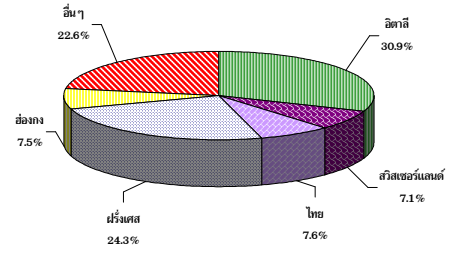
มูลค่า : ล้านเยน

ราคาต่อหน่วย : เยนต่อกรัม

แนวโน้มปริมาณนำเข้าจากแหล่งต่าง ๆ

สัดส่วนการนำเข้าทองคำปี 2545

การนำเข้าเครื่องประดับเงินของญี่ปุ่น

ในรอบ 5 ปี (2541-2545) ญี่ปุ่นนำเข้าเครื่องประดับเงิน มีปริมาณรวม 837.4 ตัน มูลค่ารวม 128 พันล้านเยน หรือมูลค่าเฉลี่ยปีละ 25.7 พันล้านเยน ปริมาณเฉลี่ย 167.5 ตัน แหล่งนำเข้าที่สำคัญได้แก่ ไทย สหรัฐ อิตาลี จีน และอินเดีย โดยสหรัฐฯ มีสัดส่วนตลาดคิดเป็นร้อยละ 41.6 รองลงมาไทย (13.6 %) อิตาลี (12.2 %) จีน (5.1 %) และอินเดีย (1.4 %) โดยปริมาณการนำเข้าเครื่องประดับเงินจากไทยมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 36 ส่วนราคาต่อหน่วยเครื่องประดับเงินของไทยอยู่ที่ 65 เยนต่อกรัม ซึ่งเป็นราคาเกือบต่ำสุดรองจากอินเดีย และ เครื่องประดับเงินจากไทยมีปริมาณนำเข้าญี่ปุ่นมากที่สุด ส่วนเครื่องประดับเงินจากสหรัฐฯ มีราคาสูงสุดที่ 360 เยนต่อกรัม ส่วนราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 157 เยนต่อกรัม การขยายตัวเครื่องประดับเงินของไทยในตลาดญี่ปุ่นมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น น่าจะได้ส่วนแบ่งตลาดจากสหรัฐฯ อีก ขณะเดียวกันเครื่องประดับเงินของไทยควรปรับปรุงภาพและรูปแบบ เพื่อทำตลาดให้ได้เกินหน้าคู่แข่งจากจีนและอินเดีย

แหล่งนำเข้าเครื่องประดับเงินของญี่ปุ่น

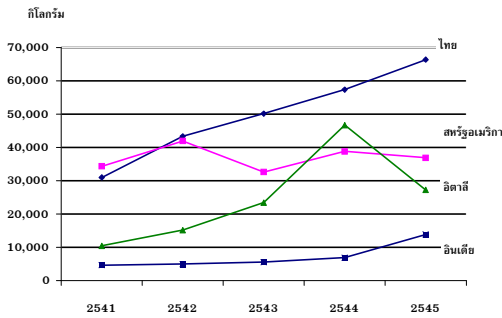
ประเทศ	2541	2542	2543	2544		2545				ราคาเฉลี่ยต่อหน่วย
	ปริมาณ	ปริมาณ	ปริมาณ	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	มูลค่า		
ไทย	30,980	43,364	50,175	57,404	3,109	66,361	32.7%	4,331	13.6%	65
สหรัฐฯ	34,360	41,943	32,612	38,813	14,037	36,893	18.2%	13,275	41.6%	360
อิตาลี	10,479	15,189	23,436	46,685	3,994	27,234	13.4%	3,910	12.2%	144
อินเดีย	4,675	4,997	5,578	6,952	214	13,864	6.8%	432	1.4%	31
จีน	3,061	5,378	19,326	8,727	871	11,922	5.9%	1,625	5.1%	136
อื่นๆ	31,686	42,146	36,941	39,752	7,649	46,570	23.0%	8,351	26.2%	179
รวม	116,140	153,017	168,068	198,333	29,954	202,844	100%	31,923	100%	157
(สหภาพยุโรป)	21,061	33,490	41,490	68,254	9,520	51,476	25.4%	9,936	31.1%	193

ปริมาณ : กิโลกรัม
 มูลค่า : ล้านเยน
 ราคาต่อหน่วย : เยนต่อกรัม

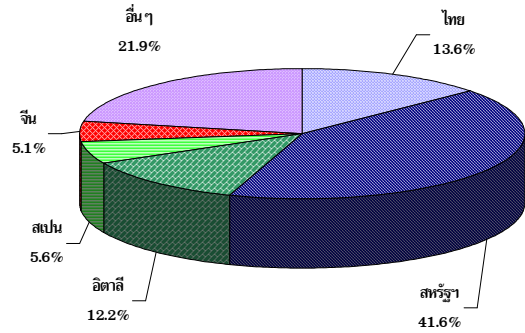
ที่มา : Japan Exports and Imports

แนวโน้มปริมาณนำเข้าจากแหล่งต่าง ๆ

สัดส่วนการนำเข้าเงินปี 2545

การนำเข้าเครื่องประดับพลทินัมของญี่ปุ่น

สหรัฐฯ มีส่วนแบ่งกึ่งหนึ่งในตลาดเครื่องประดับพลทินัมของญี่ปุ่น ซึ่งมีมูลค่ารวมในปี 2545 จำนวน 28.8 พันล้านเยน มีปริมาณ 2,036 กิโลกรัม เป็นเครื่องประดับพลทินัมจากไทยมูลค่า 1.66 พันล้านเยน ปริมาณ 240 กิโลกรัม โดยส่วนแบ่งตลาดของไทย ลดลงตามลำดับจากปริมาณเครื่องประดับพลทินัมของไทยจำนวน 551 กิโลกรัมในปี 2541 ซึ่งเป็นปริมาณใกล้เคียงกับสหรัฐฯที่มีปริมาณจำนวน 603 กิโลกรัม และสามารถครองตลาดเครื่องประดับพลทินัมในญี่ปุ่นตลอดช่วง 5 ปี โดยมีระดับราคา 20,729 เยนต่อกรัม รองจากฝรั่งเศส ซึ่งสินค้ามีราคาต่อหน่วยสูงสุดที่ 31,139 เยนต่อกรัม ตลาดเครื่องประดับพลทินัมของไทยไม่ค่อยสดใสเพราะสหรัฐฯและฝรั่งเศสสามารถขยายตลาดระดับบนด้วยสินค้าราคาสูง

แหล่งนำเข้าเครื่องประดับพลทินัมของญี่ปุ่น

ประเทศ	2541	2542	2543	2544		2546				ราคาเฉลี่ยต่อหน่วย
	ปริมาณ	ปริมาณ	ปริมาณ	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	
สหรัฐฯ	603	657	1,007	923	16,859	700	34.4%	14,509	50.4%	20,729
ไทย	551	357	335	204	1,486	240	11.8%	1,669	5.8%	6,946
สวิสเซอร์แลนด์	57	46	97	237	1,836	178	8.8%	1,648	5.7%	9,238
อิตาลี	219	312	182	186	1,286	166	8.1%	887	3.1%	5,355
ฝรั่งเศส	46	138	116	249	6,309	159	7.8%	4,937	17.1%	31,139
อื่น ๆ	808	1,489	983	529	5,257	593	29.1%	5,155	17.9%	8,695
รวม	2,284	2,999	2,719	2,328	33,032	2,036	100.0%	28,804	100.0%	14,151
(สหภาพยุโรป)	394	607	415	635	10,007	600	29.5%	8,357	29.0%	13,930

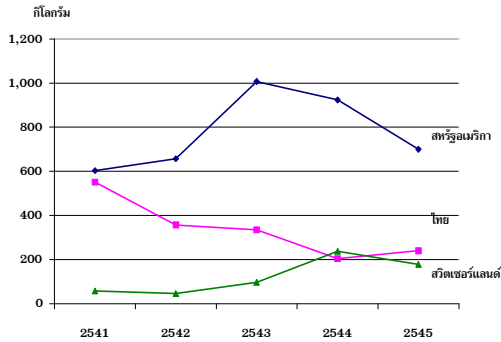
ปริมาณ : กิโลกรัม

ที่มา : Japan Exports and Imports

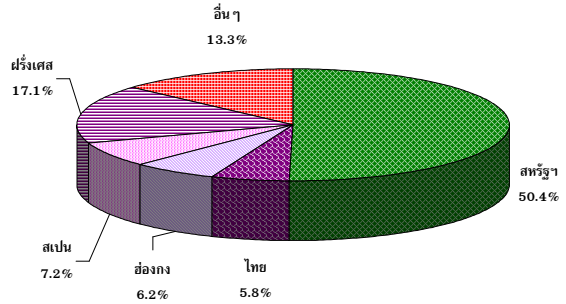
มูลค่า : ล้านเยน

ราคาต่อหน่วย : เยนต่อกรัม

แนวโน้มปริมาณนำเข้าจากแหล่งต่าง ๆ

สัดส่วนการนำเข้าแพลตฟอร์มปี 2545

การนำเข้าวัตถุดิบของญี่ปุ่น

ตลาดวัตถุดิบประเภททับทิม แชนป์ไฟร์ และมรกตของญี่ปุ่น ไทยสามารถครองตลาดกว่าครึ่ง โดยญี่ปุ่นนำเข้าวัตถุดิบจากไทยมากที่สุด รองลงมาเป็นโคลัมเบีย ฮ่องกง และอินเดีย มีมูลค่าการนำเข้าวัตถุดิบในรอบ 5 ปี เป็นจำนวน 50.3 พันล้านเยน หรือเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 10.1 พันล้านเยน วัตถุดิบจากไทย มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 57 โคลัมเบีย 21.8 ฮ่องกง 10.2 ศรีลังกา 3.2 และอินเดีย 2.2 วัตถุดิบจากไทยในตลาดญี่ปุ่น ปี 2544 มีมูลค่า 4.76 พันล้านเยน เพิ่มร้อยละ 13.5 ในปี 2545 เป็นมูลค่า 5.41 พันล้านเยน ราคาเฉลี่ยวัตถุดิบจากไทยกะรัตละ 7,309 เยน ส่วนวัตถุดิบจากโคลัมเบียราคาเฉลี่ยสูงสุดกะรัตละ 21,826 เยน ส่วนวัตถุดิบจากอินเดียราคาต่ำสุดกะรัตละ 876 เยน

แหล่งนำเข้าวัตถุดิบของญี่ปุ่น

ประเทศ	2541	2542	2543	2544		2545				ราคาเฉลี่ยต่อหน่วย
	ปริมาณ	ปริมาณ	ปริมาณ	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ		มูลค่า		
ไทย	590	644	774	606	4,766	740	54.1%	5,411	57.0%	7,309
อินเดีย	308	255	553	188	184	233	17.1%	204	2.2%	876
ฮ่องกง	348	708	425	125	754	135	9.8%	968	10.2%	7,196
โคลัมเบีย	164	159	118	95	2,391	95	6.9%	2,072	21.8%	21,826
สหรัฐฯ	292	80	42	45	106	75	5.5%	74	0.8%	978
อื่น ๆ	115	123	217	79	1,125	89	6.5%	758	8.0%	8,475
รวม	1,817	1,969	2,129	1,139	9,327	1,368	100.0%	9,489	100.0%	6,936
(สหภาพยุโรป)	50	4	26	8	293	13	1.01%	92	1.0%	6,806

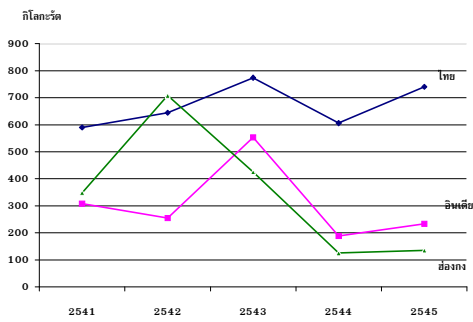
ปริมาณ : กิโลกรัม (Rct)

ที่มา : Japan Exports and Imports

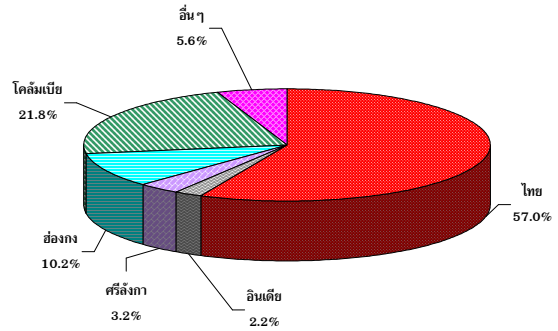
มูลค่า : ล้านบาท

ราคาต่อหน่วย : บาทต่อกะรัต

แนวโน้มปริมาณนำเข้าจากแหล่งต่าง ๆ

สัดส่วนการนำเข้ารัตนชาติปี 2545

พลอยเนื้ออ่อนหรือกึ่งรัตนชาติ (semi precious stone) มีการนำเข้าตลาดญี่ปุ่นมูลค่าเฉลี่ยปีละ 12 พันล้านเยน มูลค่านำเข้าปี 2544 มีจำนวน 12.6 พันล้านเยนลดลงร้อยละ 7 เหลือมูลค่า 11.7 พันล้านเยน ในปี 2545 โดยฮ่องกงมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 40.7 ไทย 14.3 ออสเตรเลีย 11.1 และอินเดีย 10.2 ส่วนราคาพลอยเฉลี่ยสูงสุด 48 เยน ต่อกะรัตจากฮ่องกงและต่ำสุด 1 เยน ต่อกะรัตจากจีน ตลาดพลอยเนื้ออ่อนขยายปริมาณการนำเข้ากว่าเท่าตัว แต่มูลค่ากลับลดลง เป็นเพราะมีอุปทานสินค้ามากทั้งจากจีน และบราซิล ประกอบกับผู้บริโภคหันมานิยมใช้พลอยเนื้ออ่อนที่มีราคาต่ำกว่า

แหล่งนำเข้าพลอยเนื้ออ่อนกึ่งรัตนชาติของญี่ปุ่น

ประเทศ	2541	2542	2543	2544		2545			ราคาเฉลี่ยต่อหน่วย	
	ปริมาณ	ปริมาณ	ปริมาณ	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	มูลค่า		
จีน	56,994	42,461	49,699	114,194	407	490,858	44.9%	461	3.9%	1
บราซิล	226,029	172,828	347,931	104,118	972	339,343	31.1%	749	6.4%	2
ฮ่องกง	18,358	35,237	56,448	83,853	4,464	98,886	9.1%	4,789	40.7%	48
อินเดีย	40,284	13,887	16,925	16,788	1,524	69,643	6.4%	1,201	10.2%	17
แอฟริกาใต้	28,677	42,260	44,782	88,828	21	36,610	3.4%	8	0.1%	0
อื่นๆ	37,641	55,400	70,152	41,728	5,235	57,081	5.2%	4,555	38.7%	80
รวม	407,982	362,072	585,937	449,509	12,624	1,092,420	100.0%	11,763	100.0%	11
(สหภาพยุโรป)	2,399	3,267	2,149	2,969	642	2,747	0.3%	670	5.7%	244

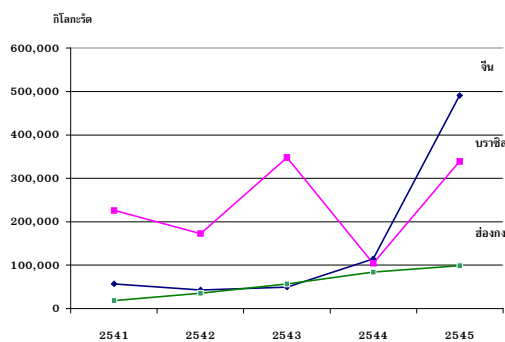
ปริมาณ : กิโลกรัม (Rct)

ที่มา : Japan Exports and Imports

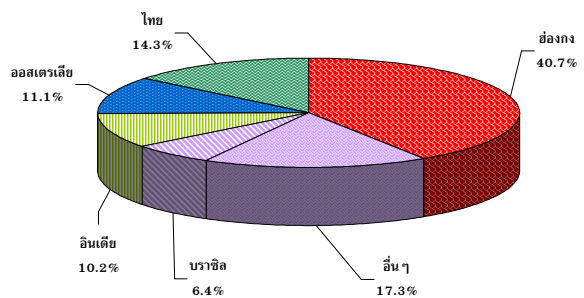
มูลค่า : ล้านเยน

ราคาต่อหน่วย : เยนต่อกะรัต

แนวโน้มปริมาณนำเข้าจากแหล่งต่าง ๆ

สัดส่วนการนำเข้าพลอยเนื้ออ่อนกึ่งรัตนชาติปี 2545

สรุป

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทย ยังมีความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะสินค้าพลอยเพราะไทยมีศักยภาพในการเจาะระไนพลอยอย่างครบวงจร รวมทั้งความเชี่ยวชาญในการเพิ่มคุณภาพด้วยเทคโนโลยีของไทย แม้จะต้องพึ่งพาวัตถุดิบจากต่างประเทศ แต่ภาครัฐให้การสนับสนุนการนำเข้าอัญมณีด้วยการยกเลิการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับอัญมณีที่นำเข้ามาผลิตเครื่องประดับเพื่อการส่งออกและส่งเสริมการลงทุนด้วยการเพิ่มสิทธิประโยชน์ด้านภาษีรายได้นิติบุคคล และอากรนำเข้าเครื่องจักร จึงส่งผลให้มีการขยายตัวการส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับของไทยถึงร้อยละ 12 ในปี 2546 เป็นมูลค่าการส่งออกกว่าแสนล้านบาท และมีแนวโน้มจะขยายตัวเพิ่มขึ้นในปี 2547 โดยตลาดสินค้าอัญมณีที่สำคัญของไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องทั้งสหรัฐ สวิตเซอร์แลนด์ เบลเยียม และสหราชอาณาจักร ซึ่งจะสร้างความแข็งแกร่งให้อุตสาหกรรมนี้ต่อไป

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ

27 พฤษภาคม 2547